

Skeg + rudder = skudder

Kunne du tenke deg en senkekjøl som på et øyeblikk lot seg forvandle til et effektivt ror på din havkajakk? Nå finnes løsningen fra den engelske produsenten P&H/Venture. -Merk deg samtidig betegnelsen skudder!

Test av
VENTURE JURA
MV, P&H SCORPIO
LV OG MV

Den engelske produsenten Venture/P&H har klekket ut en finurlig kombinasjon av skeg (senkekjøl) og rudder (ror), noe som dermed skulle bli «skudder». Foreløpig kan «skudderet» leveres til de forskjellige utgavene av Scorpio og Jura. De to testobjektene fra P&H er fremstilt av en tolags polyetylen som de har valgt å kalle Corelight. I følge produsenten skal materialet gjøre kajakkene stivere og lettere enn andre utgaver i polyetylen. At de er stivere enn gjennomsnittet kan godt være, men vekten på de to Corelightmodellene er nær tretti kilo. Det er ikke akkurat sensasjonelt lett, om noen spør meg. Jura er en noe enklere utrustet båt og veier samtidig tre kilo mindre.

Går fri

Hvordan fungerer egentlig et «skudder» i praksis? Se for deg en helt alminnelig senkekjøl. I stedet for at den er festet i et punkt helt foran i senkekjølsboksen, er kjølbladet presset på plass i enden av en tykk roraksling. Når kjølbladet senkes helt ut, går det fri fra senkekjølsboksen, slik at bladet kan dreies som et underliggende

ror. Rorarmen, som ligger beskyttet under dekselet på bakdekket, er presset på plass i akslingens topp og sikret med strikk. Nå høres kanskje systemet med strikk litt billig ut, men poenget med et fleksibelt oppheng av rorarm og rorblad, er nokså smart. Ved en eventuell grunnstøting, er det meningen at det hele skal bøye av, istedenfor å knekke og bli ødelagt.

Våre tre testobjekter faller inn under kategorien havkajakker. Scorpio MV (medium volume) har spesielt trygge sjøegenskaper og laster dessuten mye. Den mindre LV (low volume) egner seg spesielt bra for litt lettere personer, og i enda større grad for dem som gjerne lar seg friste av lek og moro i bølgene. Venture Jura MV har form, funksjon og komfortfasiliteter

▲ **P&H Scorpio** LV har typiske havkajakklinjier. Kjølen er forholdsvis strak.

▲ **Dekksriggen** er rik på detaljer. Foran fremre luke er det utsparinger for skaftene til en delt reserveåre. Det er plass for kompass og feste for seil.

▲ **Akterdekkets** rigging er helt etter vår smak.

▲ **Lårstøttene** er kjempeeffektive. De kan fjernes om ønskelig.

▲ **Alle** kajakkene har glimrende seter.

▲ **Begge** steunene har gode håndtak.

▲ **Nærbilde** av spaken for «skudderet». Denne er identisk på båtene.

▲ **Et helt** utfelt «skudder» fungerer som et underliggende ror.

▲ **Spaken** for «skudderet» kan låses trinnløst. En dagluke her fremme er praktisk.

▲ **Rorarmen** er spent fast til akslingen med regulerbare strikk. Dermed blir opphengnet fleksibelt.

▲ Scorpio MV er noen centimeter større enn LV i alle retninger.

som medfører at den stikker seg ut som en flott langturskandidat. Felles for testobjektene er at de i særlig grad appellerer til utøvere som ser verdien av et rorsystem med flere innstillingsvalg.

Ulike skrog

Selv om Scorpio MV bare er ubetydelig lengre og bredere enn LV, har den markant mer volum. Avrundingen mellom bunn og skrogsider er skarp, uten at den tenderer mot ren knekkspant. Derfor reagerer den godt på kanting. Selve bunnen har moderat v-form. Skrogsidene er bratte og bredden i vannlinjen er god. Kjøllinjen er nokså strak fra midten og bakover. Forskipet har noe spring og mye løft.

Scorpio LV er ikke en nedskalert utgave av MV. Bunnen er mer avrundet enn V-formet, og overgangen mot skrogsidene er langt mykere (soft chines). Skrogsidene

på denne er også bratte. Soft chines medfører at kantingsegenskapene ikke er like skarpe som på MV. Kjøllinjen er derimot identisk. Venture Jura har en svært avrundet overgang mellom bunn og skrogsider. Selve bunnen er svakt v-formet. Skrogsidene heller noe innover slik at vannlinjen blir smalere. Kjøllinjen er i likhet med de to andre, forholdsvis strak. Alt nå kan jeg røpe at Jura er den raskeste av de tre testobjektene.

Matt overflate

Detaljene på dekk imponerer på kajakkene. At skrogene har en matt overflate forteller meg om konstruktører med innsikt. I redningsøyemed er det en stor fordel at en kajakk har en overflate som ikke er så glatt. Vi fikk selv erfare, ved T-redning der kajakken dras på tvers over redderens kajakk, at det var langt lettere å få et godt

tak rundt et skrog med en slik overflate. Likeledes når padleren skal opp eller ut av kajakken. Hendene plantes på dekket bak sittebrønningen, og blir værende der nå man skyver ifra.

Dekksriggen på de to Scorpioene er like som to tvillinger. Dimensjonering og innfestninger er uten lyte. Alt fremstår som gjennomtenkt og godt organisert. Bare at det er utsparinger for skaftene til en delbar reserveåre på fordekket, vitner om sans for detaljer. Her fremme er det også fester for produsentens tilpassede seilutrustning (ja, du leste rett). Jura er enklere rigget både fremme og bak. Selv foretrekker jeg at strikkene i forkant av sittebrønningen kan ha et litt tettere mønster. Jura har heller ingen dagluke her fremme. Båtens akterdekk kan også virke noe åpent rigget, for her ligger ikke en delbar reserveåre godt nok sikret.

▲ Ingen tvil om at begge Scorpioene er søsken. Likheten på dekk er slående,

Potte tette luker

Hovedlukene på de tre kajakkene er potte tette. Dette gjelder også de gode daglukene like bak sittebrønningen. Løkkene sitter såpass klistret at de blir vanskelig å betjene dersom de ikke jevnlig settes inn med silikon. Den ruglete overflaten i båtenes integrerte lukechassis medfører at silikon slites vekk hurtigere. Derfor ville jeg nok ha pusset lukechassisene forsiktig med vannslipepapir som har korning høyere enn 600.

Siden fullstendig tette luker etterhvert begynner å bli vanlig på kvalitetskajaker, bør det på sedvanlig vis bores et syltynt hull midt på skottene slik at luften får evakuere. De små daglukene på Scorpioene sitter like foran sittebrønnsargen. Disse er ikke tilfredsstillende tette under rulling. Jura er uten en slik dagluke i front. I likhet med de to andre, har den en rommelig dagluke på bakdekkets styrbord side.

Nesten helt identiske

Sittebrønningen på de to Scorpioene er tilnærmet identiske. Selv om jeg aldri hørte klager fra de andre brukerne i testperioden, synes jeg at avstanden fra ryggstøtten og frem til sittebrønnsargen er en anelse snau. Setenes overflater er fint polstret og sittekomforten er upåklagelig. Ryggstøttene har grei passform og de kan justeres via bånd og klemmer på baksiden. De todelte pedalene fra SmarTrack er enkle å regulere mens man er om bord.

Lårstøttene befinner seg i den litt eleverte divisjonen. De støtter godt og holder virkelig padleren på plass. Rent personlig synes jeg at avstanden mellom lårstøtter og dørk er i grenseland for hva jeg applauderer. Det er mulig at jeg har sære krav, men noen ekstra centimeter i høyden hadde

ikke skadet. Våre kvinnelige medtestere syntes på den annen side at Scorpios sittebrønner var glimrende, så her handler det mye om personlige preferanser.

Høyner komforten

Avstanden mellom dørk og lårstøtter er større på Venture Jura. Dermed kan padleren sitte med en mer markert knevinkel. Selv synes jeg at slikt er med på å høyne komforten. Ryggstøttens stramme-mekanisme lokaliseres på toppen av hver lårstøtte. Ved å løsne spruttrekket kan ryggstøtten finjusteres underveis. To små jekker med utløsermekanisme gjør operasjonen til en lek. At de vesle mothakene stikker noen millimeter inn mot cockpitten, er derimot ikke å foretrekke. Ved heel-hook-redning, eller annen mer røff ombordstigning, har taggene en tendens til å berøre nedre del av padlebekledningen. Nå er ikke taggene spesielt skarpe, men jeg synes likevel ikke at anmerkningen skal forbigås i stillhet.

Ulikt stabilitetsmønster

Den voluminøse MV, med sin nokså markerte overgang mellom dørk og skrogsider, briljerer med høy primær- og sekundærstabilitet. Sistnevnte stabilitet trer inn med markert pondus og stritter godt i mot helt til sluttstivheten når sitt vippepunkt. Personer som ikke blir fortrolige med et slikt solid og betryggende krengningsmønster, bør kanskje satse på en ren rekreasjonskajakk hvor fart og sjødyktighet må vike plass for ekstra høy stabilitet.

Jura har et mer sammenhengende krengningsmønster, uten noen merkbar overgang mellom sin medium-pluss primær- og sekundærstabilitet. De samlede stabilitetsparametrene er noe lavere, men

likevel mer enn tilstrekkelig for de aller fleste. Av de tre testobjektene har Scorpio LV det mest «riktige» stabilitetsmønster sett gjennom brillene til en som har padlet havkajakk i noen sesonger. Medium primær- og sekundærstabilitet er flott integrert i hverandre. Båten blir på en måte en mer homogen part av fartøy og utøver.

Tung og bestemt

Samtlige testobjekter har blitt testet i forhold som har vekslet mellom stille vær og frisk bris på 11 sekundmeter. Scorpio MV oppleves som en fjellstø krysser som tåler det meste. Den reagerer samtidig best på kanting av disse tre. Selv ulastet, går den med mine 94 kilo, tungt og bestemt gjennom moderate bølger. Mye oppdrift i baugen gjør at den viser vilje til å klatre over bølger som øker i størrelse. Gitt at en erfaren padler sitter om bord, burde den kunne tåle en storm. Med bølger forfra og fra siden, synes det knapt å være noen grenser, for skroget sitter som støpt i sjøen. Noen vil elske oppførselen, samtidig som andre vil føle at en kajakk med slike takter blir rimelig forutsigbar.

Med frisk bris inn aktenfor tvers opplever jeg dessverre at retningsstabiliteten ligger noe under forventet nivå. Uten senkekjølen i bruk, girer skroget mye, og det blir hele tiden nødvendig å styre med åren. Siden den reagerer så godt på kanting, blir det gjerne snakk om en kombinasjon av styretak og carving. Dersom senkekjølen felles ut, bedrer det seg noe, men jeg blir liksom aldri helt fornøyd. Med «skudde-ret» operativt, fungerer båten godt, men det forutsetter at man er nokså proaktiv med pedalene dersom været trykker på. Styretak kan fremdeles påregnes, men nå i betydelig mindre grad. Surfeegenskapene

▲ **Venture** Jura er litt enklere rigget. Den mangler dessuten dagluke foran sittebrønnen. Merete Kallestad (bildet) ble så begeistret for Venture Jura at hun kjøpte den før testen var avsluttet.

er veldig gode og fartapotensialet er høyt i gjeldende gren. Rulleegenskapene oppleves som gjennomsnittlige., mens cowboyredning fungerer veldig bra. Selv i en del sjø gikk det kjapt å ta seg om bord.

I sitt ess

Den kortere og mindre voluminøse Scorpio LV er i sitt ess når vinden og størrelsen på sjøene tiltar. Sideveis aksjonshastighet er riktignok en smule høyere enn hos sin storebror. Den bruker altså ørlite grann kortere tid på og nå sitt endelige vippepunkt. Til gjengjeld er det nok en overvekt av litt røffere havpadlere som leter etter båter med nettopp et slikt reaksjonsmønster. I likhet med den større MV, oppleves sjøegenskapene som virkelig solide. Samtidig føles skroget noe mer tettstående og mer på hugget. For lettvektene mellom 50 og 80 kilo, med lek i brytende sjø på agendaen, tipper jeg at denne vil være et enda riktigere valg enn Scorpio MV, ikke fordi MV på

noen måte oppleves som tam eller tilbakeholden, men fordi den faktisk kan føles noe diger for lettbygde padlere.

Samtidig synes jeg at minstemann byr på ekstra mye av seg selv. Nå vil jeg ikke ville leserne til å tro at Scorpio LV ikke passer for padlere i min vektklasse. Anbefalt padlers vekt strekker seg nemlig helt opp til 110 kilo, så her er det fremdeles brukbare marginer. En tung padler må bare innse at lastekapasiteten blir en salderingspost, samt avfinne seg med en noe lavere fart på stille vann. Underholdningen går derimot sin gang, for her handler det om en engasjerende båt. Derfor var det nettopp den kompakte LV jeg tok med på flest turer gjennom den særdeles lange testperioden.

Retningsstabiliteten er også bedre enn sin mer voluminøse søster i medsjø. Her må det jobbes mindre for å holde kursen med «skudderet» helt innfelt. Med roret helt ute, synes jeg det hele fungerer meget

bra. Når været kommer inn på skrå bakfra er båten nesten ikke til å kjenne igjen dersom det sjaltes over fra senkekjøl til fullt bevegelig ror. Kursen kan stort sett finjusteres ved ren pedalbruk. Ved større kursendringer bør det suppleres med styretak. Uansett er min personlige mening at Scorpio LV med «skudder» fremstår som en spesielt vellykket havkajakk i klassen for mellomstore padlere.

Langtursbåten

Etter forholdsvis rosende omtaler av to Scorpioer, seiler likevel Jura opp som selve langtursbåten når de tre kajakkene settes opp mot hverandre. Det har mer med personlige preferanser å gjøre, enn at den i sum skulle være så forbasket mye bedre enn de to andre. Men Jura er en tanke mer lettdrevet enn de to andre, som ikke skal underslås i tursammenheng. Dersom målet er å padle nokså langt, med en sjøsterk, lettpadlet og komfortabel kajakk, fremstår

▲ **Akterdekket** på Jura har etter vår mening for lite strikk.

▲ **Tenner og mothaker** sitter noe utsatt til over selve lårstøttene.

den etter min mening som et av de bedre valgene i polyetylen-klassen. Skroget slipper vannet, med lite «drag». Den er også mye mer nøytral og langt mer enn gjennomsnittlig retningsstabil uten at «skudderet» er i bruk. Med bare senkekjølen nedfelt, går den snorrett som et tog. Med full rorvirkning, er den en lett å styre med vind inn bakfra.

I klartekst er Jura egentlig uforskammet god å padle. Som ren turbåt får jeg lyst å trekke parallell til Hasle Excursion 520, Seabird Expedition HV og Prijon Kodiak. Selvtnevnte eksperter må få mene hva de vil om rorkajakker, men vi vet at disse skrogene egner seg glimrende til turpadling. Derfor er det heller ikke lagt noe vekt på å sjarmere dem som forfekter lek, rulle og teknisk padling. Med litt glimt i øyet våger jeg å påstå at det fremdeles finnes padlere som primært er på sjøen for å padle på tur, uten stadig å føle behov for å demonstrere sine eminente rulleferdigheter. Juras akilleshæl er et høyt bakdekk som ikke egner seg særlig bra til cowboyredning. Den er heller ikke noen utpreget rullemaskin, selv om øvelsen egentlig går greit for dem som mener å være fullbefarnerne. Fasilitetene for en god åreposeredning er derimot på plass.

Juras fartspotensial er godt. Som den raskeste av dagens testobjekter, havnet

▲ **På Jura** er strammingen av ryggstøtten flyttet frem til lårstøttene.

▲ **Alle båtene** har gode pedaler fra SmarTrack.

normal turfart på glitrende 4,15 knop. Bak denne kommer Scorpio MV med sine fine 4,0 knop og Scorpio LV sist med med 3,9 knop. Med litt kraft på åren havnet Jura på 4,7 knop, MV på 4,55 og LV på 4,4 knop. Maksimal hastighet ved våre utprøvinger ble følgende. Jura: 6,4 knop. Scorpio MV: 6,2 knop. Scorpio LV: 5,8 knop. Her er det verdt å notere seg at den kompakte Scorpio LV får høyere ytelse når den trakteres av personer som er langt lettere enn hovedtester. Høyt deplasement er nemlig en killer for fart. Selv vil jeg tro at padlere mellom 50 og 80 kilo vil få en glimrende utnyttelse av Scorpio LV.

Konklusjon

Det er en ny opplevelse å kunne sjalte mellom senkekjøl og ror på kajakk av denne typen. Med roret i bruk, kreves det mindre jobbing. Er man derimot på sjøen for å «jobbe», har kanskje ikke et slikt «skudder» noen spesiell hensikt. Da har man i utgangspunktet bestemt seg for å manøvrere på andre måter enn ved hjelp av ror. For alle oss andre synes jeg «skudderet» fremstår som et glimrende styresystem. Har man en kajakk med «skudder», kan man velge mellom tre modus, alt inne i kjølboksen, bare senkekjøl eller fullt ror. For å bruke Audis slagord, så ligger forspranget i teknikken. ●●

▲ **Jura har** et litt annerledes strikkemønstre enn de to Scorpioene.

Tekniske data

P&H SCORPIO LV

LENGDE	509 centimeter
BREDD	54 centimeter
COCKPIT	76 x 42 centimeter
PADLERS VEKT	50 -110 kilo
OPPGITT VEKT	26 kilo
VEID AV OSS	29,8 kilo
PRIS	17.999,-

P&H SCORPIO MV

LENGDE	516 centimeter
BREDD	56 centimeter
COCKPIT	76 x 42 centimeter
PADLERS VEKT	65 - 125 kilo
OPPGITT VEKT	28,5 kilo
VEID AV OSS	29,6 kilo
PRIS	17.999,-

VENTURE JURA MV

LENGDE	490 centimeter
BREDD	56 centimeter
PADLERS VEKT	65 - 110 kilo
OPPGITT VEKT	25 kilo
VEID AV OSS	26,8 kilo
PRIS	16.500,-
UTLÅNT AV	Padlespesialisten,

www.padlespesialisten.no